

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного процесу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Нотаріат»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Нотаріат» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 15 с.

Розробник:

Баранкова Вікторія Валеріївна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 1 від 13 вересня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри цивільного процесу
(протокол № 9 від 08 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Костянтин Гусаров, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Нотаріат
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Баранкова Вікторія Валеріївна, доцентка кафедри цивільного процесу, к.ю.н., доцентка
Контактний телефон	7049270
E-mail	vvbarankova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається характеристика інституту нотаріату як органу безспірної цивільної юрисдикції, висвітлюються питання організації та функціонування нотаріату, сутність та значення нотаріальної діяльності. Аналізується зміст і значення принципів нотаріального процесу. Окреслюється коло суб'єктів нотаріального провадження, визначаються їх права й обов'язки. Послідовно через стадійність розглядається загальні правила вчинення нотаріальних дій, а також аналізуються особливості вчинення окремих видів нотаріальних дій.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання організації та здійснення нотаріальної діяльності, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння змісту нотаріального процесу, вироблення основних умінь і навичок застосування нотаріального законодавства, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про інститут нотаріату, його змістовне наповнення;
- визначення актуальних проблем інституту нотаріату та напрямів сучасних наукових досліджень цього інституту;
- засвоєння здобувачами вищої освіти основних категорій та інститутів нотаріального права;
- оволодіння навичками тлумачення правових норм та практичного їх застосування при вчиненні конкретних нотаріальних дій,
- вивчення специфічних правил нотаріальної процесуальної форми,
- опанування організаційних засад системи нотаріату,
- набуття знань та вмінь щодо процедури вчинення нотаріальних дій;
- визначення системи суб'єктів нотаріального процесу, їх прав та обов'язків як змісту нотаріальних процесуальних правовідносин;
- аналіз і дослідження прикладних проблем здійснення нотаріальної діяльності;
- наведення характеристики нотаріального процесу, аналіз його структури, визначення стадій та видів нотаріального провадження,
- розвиток навичок і умінь застосування нотаріального законодавства з урахуванням стандартів і принципів діяльності латинського нотаріату.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Цивільний процес», «Цивільне право» (Частина 1), «Цивільне право» (Частина 2), «Теорія держави та права», «Сімейне право», «Земельне право», «Трудове право».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці», «Порівняльне правознавство», «Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ», «Державна влада та місцеве самоврядування: теорія та практика», «Професійна відповідальність правника».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД - 1. Аналізувати чинне законодавство, виявляти прогалини та колізії, інші недоліки в нотаріальному законодавстві;

РН НД - 2. Інтерпретувати основні напрями імплементації основних стандартів системи класичного нотаріату в національному законодавстві.

РН НД -3. Визначати індикатори якості й ефективності нотаріальної практики.

РН НД -4. Аналізувати юридичні ситуації, правильно їх кваліфікувати та визначати правові приписи, які належить застосувати;

РН НД -5. Аналізувати юридичну літературу, в якій висвітлюються положення нотаріального права України та інших країн;

РН НД -6. Приймати виважені та обґрунтовані рішення у складних нотаріальних справах;

РН НД -7. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й правові консультації щодо посвідчення безспірних прав;

РН НД -8. Застосувати комунікативні технології при консультуванні у нотаріальній діяльності.

РН НД -9. Демонструвати знання правил складання нотаріальних актів-документів;

РН НД -10. Виявляти шляхи оптимізації нотаріального документообігу.

РН НД -11. Аналізувати проблематику функціонування українського нотаріату як нотаріату класичного типу в аспекті глобалізації та формування сучасних правових систем;

РН НД -12. Застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень у нотаріальному процесі, враховуючи власні інтереси та потреби інших заінтересованих осіб.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Світові системи нотаріату	Світові системи нотаріату	16
2	Нотаріат в системі юстиції	Нотаріат в системі юстиції	16
4	Організаційні засади нотаріальної діяльності в Україні.	Організаційні засади нотаріальної діяльності в Україні.	16
5	Поняття та принципи нотаріального процесу	Поняття та принципи нотаріального процесу	16
6	Суб'єкти нотаріального процесу	Суб'єкти нотаріального процесу	8
7	Стадії нотаріального процесу	Стадії нотаріального процесу	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Нотаріат України в системі класичного нотаріату	Нотаріат України в системі класичного нотаріату	110
2	Організаційні засади	Організаційні засади	

	нотаріальної діяльності	нотаріальної діяльності	
--	-------------------------	-------------------------	--

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами з питань розробки та складання нотаріальних актів- документів. А також документів у цивільних справах. пов'язаних із попереднім вчиненням нотаріальних дій;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у навчально – методичному посібнику «Нотаріат».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти.

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

4. Про нотаріат : Закон України від 2.09.1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
5. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
6. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : затв. наказом М-ва юстиції України від 22.02. 2012 р. № 296/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>
7. Правила ведення нотаріального діловодства : затв. наказом М-ва юстиції України від 22.12.2010 р. № 3253/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10#Text>
8. Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України : затв. наказом М-ва юстиції України, МЗС України від 27.12.2004 р. № 142/5/310. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-04#Text>
9. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів : від 10.01.2002. № 995_082. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082#Text
10. Про приєднання до Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів : Закон України від 10.01.2002. № 2933-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2933-14#Text>

Підручники, навчальні посібники, монографії статті.

1. Нотаріат : підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова ; Харків : Право, 2019. – 416 с.
2. Баранкова В. Принцип обґрунтованості нотаріальних актів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2021. № 51, С. 88 – 91;
1. Баранкова В. Законність нотаріальних актів. *Право і суспільство*. 2021. № 4. С. 28 – 34;

2. Баранкова В. Витребовування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2021, № 7, с. 50-54;
3. Баранкова В. Цивільне судочинство і нотаріат/ У кн.: *Liber amicorum Вячеслав Комаров/ упоряд. Т.Комарова: за ред. Т.Комарової.* – Харків: Право, 2020. – 1192 с. С. 993 – 1003;
4. Баранкова В.В. Процесуальні особливості справ щодо відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами // *Юридичний науковий електронний журнал*, 2020, № 4 (www.lsej.org.ua.);
5. Баранкова В.В. Предмет доказування у справах про відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами/ *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*, 2020, № 1, С. 21 – 27;
6. Баранкова В.В. Судовий розгляд справ щодо відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами// *Мала енциклопедія нотаріуса*, 2020, № 4, с. 109 – 124;
7. В.В.Комаров, В.В.Баранкова. Нотаріат України та перспективи його розвитку/ *Право України*. 2020, № 9, с. 43 – 61;
8. Баранкова В.В. Визнання недійсними нотаріально посвідчених правочинів та нотаріальних актів / *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2019. №4, с. 8 – 26;
9. Баранкова В.В. Оскарження нотаріальних дій як складова системи судового контролю за нотаріальною діяльністю. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2018. № 4 (100). С. 86 – 100;
10. Баранкова В.В. Судовий розгляд справ, пов'язаних із нотаріальною діяльністю (частина 2)// *Мала енциклопедія нотаріуса*. Х., 2015. № 3 (81). – С. 94 - 107;
11. Баранкова В.В. Оскарження нотаріальних дій або відмови у їх вчиненні. *Право та управління*. 2018. № 2 (31), том 1, с. 49 – 56;

12. Баранкова В.В. Предмет судового розгляду у справах про незаконність нотаріальних дій. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2018. № 3. с. 80 – 85;
13. Баранкова В.В. Оскарження нотаріальних дій як складова системи судового контролю за нотаріальною діяльністю. Мала енциклопедія нотаріуса. 2018. № 4 (100). С. 86 – 100;
14. Коломієць Я.Л. Види контролю за нотаріальною діяльністю. Матеріали круглого столу, присвяченого 105-й річниці від дня народження видатного вченого у галузі цивільного процесуального права, доктора юридичних наук, професора Семена Юлійовича Каца (м. Харків, 15 грудня 2020 р.) : збірник тез / за ред. проф. К. В. Гусарова. – Харків : ТОВ «Оберіг», 2020. С. 74-77;
15. Коломієць Я.Л. Поняття «безспірність заборгованості» при вчиненні виконавчого напису нотаріусом у содовій практиці. Науковий вісник публічного і приватного права. Збірник наукових праць. Випуск 5. К.: Науково-дослідний інститут публічного права. 2020. С. 71-78;
16. Череватенко І. М. Нотаріальне провадження щодо посвідчення безспірних прав / І. М. Череватенко. – Харків : Право, 2017. – 200 с.

Інтернет-ресурси.

1. <http://www.court.gov.ua> - Судова влада України (офіційний портал)
2. <http://www.ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України
3. <http://sc.gov.ua> – Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
4. <http://reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень
5. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
6. <http://www.coe.kiev.ua> - Сайт Ради Європи
7. <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>- Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції»

9. <http://rada.gov.ua/> Офіційний веб-портал Верховної Ради України -
10. <http://www.president.gov.ua> - Офіційний веб-портал Президента України -
11. <http://www.kmu.gov.ua>-Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України
12. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/-Офіційний веб-портал Верховного Суду
13. <https://minjust.gov.ua/> Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного процесу. URL: <http://https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/57-kafedra-czivilnogo-proczesu.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення

конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Нотаріат» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі колоквиумів або контрольних робіт.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34